

Załącznik do Uchwały nr 1861/2025
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 13 stycznia 2025 r.

Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich

PROCEDURA

Zwalczanie poważnych nieprawidłowości i podwójnego finansowania w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności

Wersja nr 1

Spis treści:

1. Przedmiot procedury.	3
1.1. Akty prawa unijnego i akty prawa krajowego.	3
1.2. Definicje skrótów i pojęć.	4
2. Podejmowane działania w celu zwalczania nadużyć.	7
2.1. Identyfikowanie i zgłaszanie poważnych nieprawidłowości.	7
2.2. Definiowanie i ocena ryzyka nadużyć finansowych.	8
2.3. Zgłaszanie nadużyć finansowych.	9
2.4. Środki zwalczania nadużyć finansowych.	9
2.5. Konflikt interesów.	10
2.6. Unikanie podwójnego finansowania.	10
2.7. Przeciwdziałanie i zwalczanie korupcji.	10
2.8. Polityka szkoleniowa i informacyjna.	11
3. Kierowanie spraw do organów ścigania.	11
4. Postanowienia ogólne.	11
5. Czynności wykonywane na poszczególnych stanowiskach pracy w związku z wystąpieniem poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania.	12
6. Załączniki.	14

1. Przedmiot procedury.

Celem procedury w zakresie zwalczania poważnych nieprawidłowości i podwójnego finansowania w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności jest zapobieganie poważnym nieprawidłowościom definiowanym jako nadużycia finansowe, korupcja i konflikt interesów oraz podwójnemu finansowaniu, a także wdrożenie mechanizmów w zakresie identyfikowania, pozyskiwania, gromadzenia oraz analizowania informacji o poważnych nieprawidłowościach/podwójnym finansowaniu, a także ich korygowania.

Zadania Samorządu Województwa Opolskiego związane z pełnieniem roli jednostki wspierającej plan rozwojowy (JW) będą realizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego (UMWO).

JW w ramach procedury zwalczania poważnych nieprawidłowości zobowiązuje się do przestrzegania norm prawnych, z zachowaniem zasad etyki zawodowej i bezstronności, postępując w sposób profesjonalny, rzetelny i obiektywny, zapewniając realizację działań w taki sposób, aby JW była postrzegana jako instytucja skutecznie przeciwdziałająca nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktowi interesów.

1.1. Akty prawa unijnego i akty prawa krajowego.

Procedura pozostaje w zgodności z zewnętrznymi uregulowaniami prawnymi, w szczególności:

- 1) rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającym Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U.UE.L.2021.57.17 z 18.02.21, z późn. zm.);
- 2) wymaganiami wynikającymi z art. 61 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (wersja przekształcona) (Dz.U.UE.L.2024.2509 z 26.09.2024 r.) – dalej RF 2024;
- 3) rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U.UE.L.2013.248.1 z 18.09.2013 r., z późn. zm.);
- 4) rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U.UE.L.2016.119.1 z 04.05.2016 r., z późn. zm.);
- 5) wytycznymi w zakresie kontroli w ramach planu rozwojowego współfinansowanego ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności;
- 6) wytycznymi KE dotyczącymi oceny systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych przez państwa członkowskie w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, w tym załącznikiem nr 3, o którym mowa w cz. 2, Key Requirement 2 (KR 2.1) ww. Wytycznych – Wzór strategii zwalczania nadużyć finansowych - w celu efektywnego zarządzania potencjalnymi lub rzeczywistymi rodzajami ryzyk nadużyć, które mogłyby w jakikolwiek sposób wiązać się z ryzykiem naruszenia interesów finansowych Unii Europejskiej;
- 7) ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U.2024.1530, ze zm.);
- 8) ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U.2024.324, ze zm.).

Procedura pozostaje w zgodności z przepisami wewnętrznymi obowiązującymi w JW m.in. z:

- 1) zarządzeniem Marszałka Województwa Opolskiego w sprawie wdrożenia w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego wewnętrznej procedury dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych;
- 2) zarządzeniem Marszałka Województwa Opolskiego w sprawie postępowania w przypadku stwierdzenia podejrzenia popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu, w tym przestępstwa skarbowego;
- 3) zarządzeniem Marszałka Województwa Opolskiego w sprawie wprowadzenia Kodeksu Etyki pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego;
- 4) zarządzeniem Marszałka Województwa Opolskiego w sprawie ustalenia zasad regulujących nadzór nad stanowiskami wrażliwymi oraz wprowadzenie mechanizmów zabezpieczających realizację zadań w Departamencie Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego;
- 5) uchwałą Zarządu Województwa Opolskiego w sprawie przyjęcia do stosowania Polityki przeciwdziałania przypadkom konfliktu interesów w związku z realizacją przez Samorząd Województwa Opolskiego zadań w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 oraz Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności;
- 6) uchwałą Zarządu Województwa Opolskiego w sprawie przyjęcia do stosowania procedury wykorzystania narzędzi Arachne i Skaner przez Samorząd Województwa Opolskiego w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności;
- 7) pozostałymi procedurami w zakresie obsługi wniosku o objęcie przedsięwzięcia wsparciem, obsługi wniosku o płatność, przeprowadzenia czynności kontrolnych w miejscu realizacji operacji oraz weryfikacji postępowań o udzielenie zamówienia publicznego/trybu konkurencyjnego (jeśli dotyczy) w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Rozwoju obowiązującymi w JW;
- 8) zarządzeniem Dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich w sprawie nadzoru nad komórkami organizacyjnymi departamentu, określenia szczegółowych zadań referatów, organizacji pracy w departamencie, zakresu upoważnień do podpisywania pism oraz rzeczowego wykazu akt prowadzonych w departamencie.

1.2. Definicje skrótów i pojęć.

- 1) AFCOS - jednostka koordynująca zwalczanie nadużyć finansowych;
- 2) Arachne - zintegrowane narzędzie informatyczne służące do wyszukiwania i poszerzania zbioru danych, opracowane przez Komisję Europejską. Ma ono zapewniać wsparcie JW podczas kontroli wykonania i kontroli wydatków;
- 3) Skaner - aplikacja wchodząca w skład systemu teleinformatycznego służąca do weryfikacji informacji o podmiotach i osobach na podstawie danych z rejestrów;
- 4) DWO - Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego;
- 5) IK KPO - Instytucja Koordynująca Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności w zakresie zadań, o których mowa w art. 14le ust. 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju - Minister Funduszy i Polityki Regionalnej;
- 6) IOI - instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji w ramach KPO - minister kierujący działem administracji rządowej, któremu zgodnie z KPO zostało powierzone zadanie realizacji inwestycji;
- 7) IOR - instytucja odpowiedzialna za realizację reformy w ramach KPO, Instytucja odpowiedzialna za realizację reformy - minister kierujący działem administracji rządowej, któremu zgodnie z KPO zostało powierzone zadanie realizacji reformy;
- 8) JW - jednostka wspierająca KPO, podmiot o którym mowa w art. 14la pkt 4 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, któremu w drodze umowy zawartej z IOI została powierzona realizacja zadań w ramach inwestycji, tj. Samorząd Województwa Opolskiego;

- 9) KE - Komisja Europejska;
- 10) KPO - Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U.2024.324, ze zm.) współfinansowany ze środków Instrumentu na Rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności;
- 11) MF – Ministerstwo Finansów;
- 12) OLAF - Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych;
- 13) poważna nieprawidłowość – zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności poważną nieprawidłowość stanowi nadużycie finansowe, korupcja lub konfliktów interesów stwierdzone w związku z działaniami wspieranymi przez Instrument;
- 14) pracownik JW- pracownik Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego bez względu na zajmowane stanowisko, podstawę nawiązania stosunku pracy, rodzaj i wymiar czasu pracy oraz miejsce świadczenia pracy, a także stażysta, praktykant i wolontariusz;
- 15) UMWO – Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego;
- 16) Konflikt interesów - zgodnie z art. 61 RF 2024 konflikt interesów istnieje wówczas, gdy bezstronne i obiektywne pełnienie funkcji podmiotu upoważnionego do działań finansowych lub innej osoby, w tym również organów krajowych na dowolnym szczeblu, uczestniczących w wykonaniu budżetu w ramach zarządzania bezpośredniego, pośredniego i dzielonego, w tym również w odnośnych działaniach przygotowawczych, a także w audycie lub kontroli, jest zagrożone z uwagi na względy rodzinne, emocjonalne, sympatie polityczne lub związki z jakimkolwiek krajem, interes gospodarczy lub jakiegokolwiek inne bezpośrednie lub pośrednie interesy osobiste. Bezpośredni i pośredni interes może również obejmować prezenty lub gościnność, interesy o charakterze nieekonomicznym lub wynikające z zaangażowania w działalność organizacji pozarządowych lub politycznych (nawet jeśli nie jest ono wynagradzane), konkurujące obowiązki lojalności między jednym podmiotem, wobec którego dana osoba jest zobowiązana, a inną osobą lub podmiotem, wobec którego dana osoba jest zobowiązana.
Do konfliktu interesów może dojść nawet w przypadku, gdy dana osoba w rzeczywistości nie odnosi żadnych korzyści z tytułu zaistniałej sytuacji – wystarczy, że zaistniałe okoliczności będą zagrażały bezstronnemu i obiektywnemu pełnieniu przez nią powierzonych jej funkcji. Takie okoliczności muszą jednak mieć określony, możliwy do zidentyfikowania, indywidualny związek z konkretnymi aspektami sposobu postępowania, zachowania lub stosunków danej osoby (lub wywierać wpływ na te aspekty).
- 17) Korupcja - zgodnie z definicją zawartą w art. 4 ust. 2 dyrektywy (UE) 2017/1371 oraz definicją korupcji czynnej w rozumieniu art. 3 Konwencji w sprawie zwalczania korupcji, w którą zaangażowani są urzędnicy Wspólnot Europejskich lub urzędnicy państw członkowskich Unii Europejskiej, ustanowionej aktem Rady z dnia 26 maja 1997 r., lub zachowania, o których mowa w art. 2 ust. 1 decyzji ramowej Rady 2003/568/WSiSW, lub działania zdefiniowane w innych mających zastosowanie przepisach.
Korupcją, w rozumieniu art. 1 ust. 3a ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (t.j. Dz.U.2024.184, ze zm.) jest czyn:
 - a) polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu przez jakąkolwiek osobę, bezpośrednio lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści osobie pełniącej funkcję publiczną dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji;
 - b) polegający na żądaniu lub przyjmowaniu przez osobę pełniącą funkcję publiczną bezpośrednio, lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, lub przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji;

- c) popełniany w toku działalności gospodarczej, obejmującej realizację zobowiązań względem władzy (instytucji) publicznej, polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu, bezpośrednio lub pośrednio, osobie kierującej jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych lub pracującej w jakimkolwiek charakterze na rzecz takiej jednostki, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub na rzecz jakiejkolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania, które narusza jej obowiązki i stanowi społecznie szkodliwe odzwajemnienie;
 - d) popełniany w toku działalności gospodarczej obejmującej realizację zobowiązań względem władzy (instytucji) publicznej, polegający na żądaniu lub przyjmowaniu bezpośrednio lub pośrednio przez osobę kierującą jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych lub pracującą w jakimkolwiek charakterze na rzecz takiej jednostki, jakichkolwiek nienależnych korzyści lub przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści dla niej samej lub dla jakiejkolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania, które narusza jej obowiązki i stanowi społecznie szkodliwe odzwajemnienie.
- 18) Nadużycie finansowe - w rozumieniu art. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 (1) oraz art. 1 Konwencji w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich ustanowionej aktem Rady z dnia 26 lipca 1995 r.
- Nadużycia finansowe naruszające interesy finansowe Wspólnot Europejskich polegają na:
- a) w odniesieniu do wydatków, jakimkolwiek umyślnym działaniu lub zaniechaniu dotyczącym:
 - wykorzystania lub przedstawienia fałszywych, nieścisłych lub niekompletnych oświadczeń lub dokumentów, które ma na celu sprzeniewierzenie lub bezprawne zatrzymanie środków z budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich lub budżetów zarządzanych przez Wspólnoty Europejskie lub w ich imieniu,
 - nieuwajnienia informacji z naruszeniem szczególnego obowiązku, w tym samym celu,
 - niewłaściwego wykorzystania takich środków do celów innych niż te, na które zostały pierwotnie przyznane;
 - b) w odniesieniu do przychodów, jakimkolwiek umyślnym działaniu lub zaniechaniu dotyczącym:
 - wykorzystania lub przedstawienia fałszywych, nieścisłych lub niekompletnych oświadczeń lub dokumentów, które ma na celu bezprawne zmniejszenie środków budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich lub budżetów zarządzanych przez, lub w imieniu, Wspólnot Europejskich,
 - nieuwajnienia informacji z naruszeniem szczególnego obowiązku, w tym samym celu,
 - niewłaściwego wykorzystania korzyści uzyskanej zgodnie z prawem, w tym samym celu.
- 19) podejrzenie popełnienia nadużycia finansowego - zgodnie z art. 2 rozporządzeń delegowanych Komisji (UE) 2015/1970, 2015/1971, 2015/1972 oraz 2015/1973 nieprawidłowość, która prowadzi do wszczęcia postępowania administracyjnego lub sądowego na poziomie krajowym w celu stwierdzenia zamierzonego działania, w szczególności nadużycia finansowego, o którym mowa w art. 1 ust. 1 lit. a) Konwencji w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich sporządzonej na podstawie artykułu K.3 Traktatu o Unii Europejskiej, od 2006 r. państwa członkowskie są zobowiązane do określenia, czy nieprawidłowość daje podstawy do podejrzenia nadużycia finansowego;
- 20) podwójne finansowanie - podwójne finansowanie - deklarowanie do rozliczenia w ramach KPO wydatków zadeklarowanych wcześniej w ramach tego planu lub jako wydatki kwalifikowalne w innych programach unijnych;

- 21) ryzyko - miara lub ocena zagrożenia lub niebezpieczeństwa wynikającego z prawdopodobnych zdarzeń niezależnych od JW albo z możliwych konsekwencji podjęcia decyzji;
- 22) wsparcie – wsparcie finansowe przyznane na realizację przedsięwzięcia z publicznych środków unijnych, polegające na finansowaniu części kosztów kwalifikowalnych przedsięwzięcia, poniesionych lub opłaconych przez ostatecznego odbiorcę oraz zgodnie z warunkami określonymi w umowie oraz przepisach;
- 23) Wytyczne - Wytyczne w zakresie kontroli w ramach planu rozwojowego współfinansowanego ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności;
- 24) zarządzanie ryzykiem - logiczna i systematyczna metoda tworzenia kontekstu, identyfikacji, analizy i ewaluacji ryzyka oraz nadzoru i informowania o ryzyku w sposób, który wspomaga JW w realizacji celów i zadań.

2. Podejmowane działania w celu zwalczania nadużyć.

2.1. Identyfikowanie i zgłaszanie poważnych nieprawidłowości.

JW jest zobowiązana do zapobiegania poważnym nieprawidłowościom, identyfikowania, pozyskiwania, gromadzenia oraz analizowania informacji o poważnych nieprawidłowościach, a także ich korygowania.

- 1) JW w celu ograniczenia prawdopodobieństwa wystąpienia skutków nieuczciwych zachowań wdrożyła środki zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów i w tym celu korzysta z systemu Arachne oraz systemu Skaner. Procedury dotyczące wykorzystania ww. systemów zostały opisane w osobnych procedurach obowiązujących w JW tj. w procedurze wykorzystanie narzędzi Arachne i Skaner przez Samorząd Województwa Opolskiego w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności oraz w pozostałych procedurach w zakresie obsługi wniosku o objęcie przedsięwzięcia wsparciem (w tym wniosku o ponowną ocenę), obsługi wniosku o płatność, przeprowadzenia czynności kontrolnych w miejscu realizacji operacji oraz weryfikacji postępowań o udzielenie zamówienia publicznego/trybu konkurencyjnego (jeśli dotyczy) w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Rozwoju obowiązującymi w JW.
- 2) JW pozyskuje informacje o poważnych nieprawidłowościach w szczególności na podstawie:
 - a) informacji pozyskanych w trakcie wykonywania bieżących zadań, w tym prowadzonych kontroli;
 - b) informacji pozyskanych od:
 - innych podmiotów zaangażowanych w audyty lub kontrole przeprowadzane w ramach KPO (m.in. KE, Najwyższa Izba Kontroli, KAS, audyt wewnętrzny),
 - instytucji uczestniczących we wdrażaniu KPO (np. IK KPO, Instytucji audytującej KPO),
 - c) innych podmiotów niezaangażowanych w zarządzanie funduszami UE (np. organów ścigania),
 - d) od osób zgłaszających potencjalne nieprawidłowości (tzw. sygnalistów, zgodnie z wewnętrzną procedurą obowiązującą w JW),
 - e) informacji publikowanych w mediach i na portalach (zwłaszcza portalach organów dochodzeniowo-śledczych).
 - f) JW identyfikuje oraz weryfikuje każde zgłoszenie o poważnej nieprawidłowości w związku z realizacją przedsięwzięć objętych wsparciem. Po analizie zgłoszenia (w tym ustaleniu czy JW jest właściwa do rozpatrzenia zgłoszenia oraz czy podane w zgłoszeniu informacje są wystarczające, by podjąć działania wyjaśniające np. przeprowadzić kontrole i działania następcze) sporządzana jest Karta rozpatrywania i stwierdzania poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania stanowiąca załącznik K-1 do niniejszej procedury. W postępowaniu ze zgłoszeniami o poważnych nieprawidłowościach

zastosowanie mają wewnętrzne uregulowania JW objęte zarządzeniem Marszałka Województwa Opolskiego w sprawie wdrożenia w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego wewnętrznej procedury dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następnych.

- 3) JW za pośrednictwem IOI przekazuje do IK KPO informacje o wystąpieniu poważnych nieprawidłowości/podwójnego finansowania w odniesieniu do realizowanych przedsięwzięć.
- 4) Informacja o poważnych nieprawidłowościach/podwójnym finansowaniu przekazywana jest kumulatywnie w trybie kwartalnym (kwartał kalendarzowy) w terminie 1 miesiąca po zakończeniu kwartału (wg wzoru z załącznika nr 4 do Wytycznych). W przypadku braku zidentyfikowania w danym kwartale poważnych nieprawidłowości/podwójnego finansowania JW jest zobowiązana do przekazania za pośrednictwem IOI do IK KPO informacji w tym zakresie w wyżej wskazanym terminie.
- 5) Czynności wykonywane na poszczególnych stanowiskach pracy w związku z wystąpieniem poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania zostały opisane w rozdziale 5 przedmiotowej procedury.
- 6) Informacje o poważnych nieprawidłowościach przekazywane przez JW podlegają szczególnej ochronie ze względu na zamieszczane w nich informacje wrażliwe, dotyczące m.in. danych osób fizycznych i prawnych, szczegółów praktyk prowadzących do wystąpienia poważnych nieprawidłowości, w tym nadużyć finansowych, a także sankcji administracyjnych lub karnych. Informacje te są wykorzystywane wyłącznie do użytku służbowego.
- 7) JW współpracuje z IK KPO, IOR, IOI w celu ochrony interesów finansowych UE oraz przyznaje niezbędne prawa i dostęp dla OLAF do prowadzenia dochodzeń, w tym również kontroli na miejscu i inspekcji, zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U.UE.L.2013.248.1 z 18.09.2013 r.).
- 8) Koordynację współpracy z OLAF zapewnia jednostka AFCOS w Ministerstwie Finansów. W trakcie prowadzonych dochodzeń (w zależności od przypadku i zastosowanego podejścia OLAF) JW będzie współpracować zarówno z AFCOS, jak również bezpośrednio z OLAF.
- 9) JW jako podmiot zaangażowany w realizację reformy/inwestycji podlegać będzie kontroli i audytowi wykonywanym przez instytucję audytującą KPO, KE, OLAF, Europejski Trybunał Obrachunkowy, inne podmioty do tego uprawnione na podstawie przepisów odrębnych, lub na zlecenie tych instytucji, oraz przekazywały informacje niezbędne do kontroli i audytu reformy lub inwestycji zgodnie z obowiązkami i wymogami wynikającymi z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U.UE.L.2021.57.17 z 18.02.2021).
- 10) JW prowadzi wymianę informacji i doświadczeń z IK KPO, IOR, IOI w zakresie ochrony interesów finansowych UE.

2.2. Definiowanie i ocena ryzyka nadużyć finansowych.

Ocena ryzyka służy zapobieganiu i minimalizowaniu możliwości wystąpienia nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów.

W celu identyfikowania i oceny ryzyka nadużyć finansowych w ramach przedsięwzięć realizowanych przez wnioskodawców/ostatecznych odbiorców wsparcia wykorzystane zostaną informatyczne narzędzia Arachne i Skaner.

System informatyczny Arachne, opracowany przez Komisję Europejską, gromadzi dane dotyczące realizowanych projektów współfinansowanych ze środków UE i ma wspierać JW w procesach

zapewniania prawidłowości ponoszonych wydatków, w tym kierunkowania kontroli. Na podstawie szeregu informacji na temat projektów i ostatecznych odbiorców wsparcia, poprzez zastosowane algorytmy przeliczeniowe, kalkuluje on ryzyko wystąpienia ewentualnych nadużyć finansowych, konfliktu interesów, korupcji i podwójnego finansowania – wykorzystanie narzędzi Arachne i Skner reguluje procedura wykorzystania narzędzi Arachne i Skaner przez Samorząd Województwa Opolskiego w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności.

2.3. Zgłaszanie nadużyć finansowych.

JW podejmuje decyzje w sprawie wykrytych nadużyć finansowych w realizacji KPO w oparciu o przepisy prawa krajowego i wspólnotowego właściwe dla zakresu identyfikowanych nieprawidłowości, w tym:

- 1) Wszystkie zgłoszenia dotyczące podejrzenia popełnienia nadużyć finansowych i/lub wystąpienia korupcji będą analizowane z zachowaniem ścisłej poufności oraz zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/we (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.Urz.UE.L.2016.119 z 04.05.2016).
- 2) Zgłaszający podlega ochronie pod warunkiem, że miał uzasadnione podstawy sądzić, że będąca przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego informacja o naruszeniu prawa jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego i że informacja taka stanowi informację o naruszeniu prawa. W tym celu JW stosuje mechanizmy umożliwiające zgłaszanie i rozpatrywanie podejrzeń o wystąpieniu nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów z zapewnieniem ochrony sygnalistom.
- 3) IOR/IOI/JW współpracują w celu uzyskania informacji o potencjalnych nadużyciach, jak również są zobowiązane do wzajemnego przekazywania pomiędzy IOI i JW, do której zostały delegowane zadania, powziętych przez siebie informacji o postępowaniach prowadzonych przez te organy (JW za pośrednictwem IOI do IK KPO).
- 4) JW współpracuje w celu ochrony interesów finansowych UE oraz wymienia informacje z OLAF, KE oraz jednostką AFCOS w MF.

2.4. Środki zwalczania nadużyć finansowych.

JW dba o zapewnienie proporcjonalnych i racjonalnych środków zwalczania nadużyć finansowych, w oparciu o ocenę ryzyka ich wystąpienia. W szczególności oznacza to, że:

- 1) zarządzanie ryzykiem nadużyć finansowych realizowane jest zgodnie z analizą ryzyka przeprowadzaną w JW,
- 2) pracownicy JW mają świadomość ryzyka nadużyć finansowych i w zależności od zidentyfikowanych potrzeb uczestniczą w szkoleniach poświęconych zwalczaniu nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów;
- 3) wszystkie przypadki podejrzenia nadużycia i faktycznego nadużycia finansowego są niezwłocznie poddawane analizie w celu usprawnienia wewnętrznego systemu zarządzania i kontroli,
- 4) jeżeli zachodzi taka konieczność, wykryte nadużycia są zgłaszane właściwym organom, zgodnie z przyjętymi procedurami,
- 5) w przypadku wykrycia nadużyć, wprowadzone procedury, mają na celu ułatwienie prowadzenia przez JW postępowań administracyjnych oraz skuteczne odzyskiwanie kwot wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, z naruszeniem przepisów obowiązujących przy ich wydatkowaniu, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości oraz dochodzenie zwrotu odsetek, o których mowa w ustawie o finansach publicznych, rozporządzeniu 2021/241, rozporządzeniu 2024/2509 i Wytycznych.

2.5. Konflikt interesów.

Konflikt interesów to poważna nieprawidłowość wpływająca negatywnie na budżet UE, która może wiązać się z nadużyciami finansowymi. Podmioty upoważnione do działań finansowych i inne osoby uczestniczące w wykonywaniu budżetu UE muszą:

- 1) powstrzymać się od podejmowania jakichkolwiek działań, które mogą spowodować powstanie konfliktu interesów lub interesów osobistych z interesami UE,
- 2) podejmować odpowiednie działania, aby zapobiegać powstaniu konfliktów interesów w ramach zadań za które są odpowiedzialne,
- 3) podejmować odpowiednie działania, aby reagować na sytuacje, które obiektywnie można postrzegać jako konflikt interesów.

W celu zapobiegania wystąpieniu konfliktu interesów w odniesieniu do zadań wykonywanych przez pracowników JW w obszarze kompetencji JW stosuje się procedury i mechanizmy określone w „Polityce przeciwdziałania przypadkom konfliktu interesów w związku z realizacją przez Samorząd Województwa Opolskiego zadań w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 oraz Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności”.

2.6. Unikanie podwójnego finansowania.

Niedozwolone jest podwójne finansowanie wydatków. Podwójne finansowanie oznacza w szczególności:

- 1) Więcej niż jednokrotne przedstawienie do rozliczenia tego samego wydatku albo tej samej części wydatku ze środków KPO w jakiegokolwiek formie.
- 2) Rozliczenie zakupu używanego środka trwałego, który był uprzednio współfinansowany z udziałem środków KPO.
- 3) Rozliczenie kosztów amortyzacji środka trwałego uprzednio zakupionego z udziałem środków KPO.
- 4) Objęcie kosztów kwalifikowalnych jednocześnie wsparciem w formie pożyczki i gwarancji/poręczenia.
- 5) Otrzymanie na wydatki kwalifikowalne danego projektu lub części projektu dotacji z kilku źródeł (krajowych, unijnych lub innych) w wysokości łącznie wyższej niż 100% wydatków kwalifikowalnych projektu lub części projektu (o ile zapisy umowy o objęcie przedsięwzięcia wsparciem nie wykluczają współfinansowania z kilku źródeł).

JW zobowiązana jest do identyfikowania, pozyskiwania, gromadzenia oraz analizowania informacji o podwójnym finansowaniu, a także jego korygowania. JW do weryfikacji podwójnego finansowania wykorzystuje aplikację SKANER oraz inne aplikacje udostępnione JW w związku z realizacją KPO. JW weryfikuje również zawiadomienia dot. podejrzenia podwójnego finansowania operacji przekazywane przez IK KPO za pośrednictwem IOI (pochodzące z aplikacji Kontrole Krzyżowe).

JW w celu wykrywania podwójnego finansowania wykorzystuje system kontroli w zakresie wykrywania i zapobiegania podwójnego finansowania jak również podejmuje czynności mające na celu korygowanie jego ewentualnych skutków. W ramach powyższego, zapewnia m.in. rozdzielność funkcji w zakresie realizowanych zadań w JW, pomiędzy zadaniami kontrolnymi, a innymi zadaniami wdrożeniowymi/płatnościowymi.

2.7. Przeciwdziałanie i zwalczanie korupcji.

JW zobowiązana jest do podejmowania działań prowadzących do przeciwdziałania i zwalczania wszelkim przejawom korupcji.

W celu zapobiegania wystąpienia zjawisk korupcyjnych w odniesieniu do zadań wykonywanych przez pracowników JW w obszarze kompetencji JW stosuje się procedury i mechanizmy określone w zarządzeniach Marszałka Województwa Opolskiego: w sprawie wdrożenia w Urzędzie

Marszałkowskim Województwa Opolskiego wewnętrznej procedury dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych, w sprawie wprowadzenia Kodeksu Etyki pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, w sprawie ustalenia zasad regulujących nadzór nad stanowiskami wrażliwymi oraz wprowadzenie mechanizmów zabezpieczających realizację zadań w Departamencie Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego oraz uchwale Zarządu Województwa Opolskiego w sprawie przyjęcia do stosowania „Polityki przeciwdziałania przypadkom konfliktu interesów w związku z realizacją przez Samorząd Województwa Opolskiego zadań w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 oraz Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności”.

2.8. Polityka szkoleniowa i informacyjna.

Pracownicy zaangażowani w realizację zadań w ramach KPO, poza regulacjami wynikającymi z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, zasad realizacji programu zobowiązani są do wykorzystywania informacji zawartych m.in. w:

- 1) wytycznych KE dotyczące unikania konfliktu interesów i zarządzania takimi konfliktami na podstawie rozporządzenia finansowego;
- 2) wytycznych dotyczących oceny systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w państwach członkowskich w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności;
- 3) rekomendacjach postępowań antykorupcyjnych przy udzielaniu zamówień publicznych;
- 4) konflikt interesów w zamówieniach publicznych - Praktyczny poradnik;
- 5) konflikt interesów - Czym jest i jak go unikać? - Poradnik dla pracowników administracji rządowej;
- 6) identyfikowanie przypadków konfliktu interesów w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych w ramach działań strukturalnych - Praktyczny przewodnik dla kierowników.

3. Kierowanie spraw do organów ścigania.

- 1) Obowiązek w zakresie zawiadamiania organów ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wynika z przepisu art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego cyt.: „*Institucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa*”.
- 2) Powyższe dotyczy również podmiotu nie będącego instytucją publiczną.
- 3) Każdy stwierdzony przypadek poważnej nieprawidłowości powinien być indywidualnie przeanalizowany, zweryfikowany pod kątem, czy zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia. Jeżeli w wyniku analizy zostanie podjęta decyzja o skierowaniu sprawy do organów ścigania JW postępuje zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami w przedmiotowym zakresie.

4. Postanowienia ogólne.

Pracownik JW jest zobowiązany do zapoznania się i przestrzegania zapisów procedury. Obowiązek zapoznania się pracownika z procedurą i przyjęciem jej do stosowania zostaje udokumentowany poprzez podpisanie oświadczenia lub listy potwierdzającej zapoznanie się z procedurą i przyjęciem jej do stosowania.

5. Czynności wykonywane na poszczególnych stanowiskach pracy w związku z wystąpieniem poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania.

Stanowisko	Proces	Czynność	Opis czynności	Wzory dokumentów obsługiwanych w ramach procesu
Pracownik merytoryczny Referatu Obsługi Projektów/Referatu Autoryzacji Płatności/ Referatu Kontroli i Analiz	Stwierdzenie poważnej nieprawidłowości lub podwójnego finansowania.	Wypełnienie Karty stwierdzenia poważnej nieprawidłowości/ podwójnego finansowania. Wypełnienie karty następuje niezwłocznie po stwierdzeniu nieprawidłowości. Przekazanie do Referatu Kontroli i Analiz niezwłocznie po zatwierdzeniu kopii Karty rozpatrywania i stwierdzania nieprawidłowości.	Należy dokonać klasyfikacji poważnej nieprawidłowości lub potwierdzić wystąpienie podwójnego finansowania. Należy szczegółowo opisać wykryte naruszenie. Należy wyjaśnić czy podjęto działania naprawcze, czy działania naprawcze zostały zakończone.	K-1
Pracownik sprawdzający Referatu Obsługi Projektów/Referatu Autoryzacji Płatności/ Referatu Kontroli i Analiz	Potwierdzenie stwierdzenia poważnej nieprawidłowości lub podwójnego finansowania przez pracownika merytorycznego.	Podpisanie Karty stwierdzenia poważnej nieprawidłowości/ podwójnego finansowania. Wypełnienie karty następuje niezwłocznie po stwierdzeniu nieprawidłowości.	Należy potwierdzić stanowisko pracownika merytorycznego w zakresie stwierdzenia poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania. W przypadku rozbieżności stanowisk decyzję podejmuje Dyrektor/Z-ca Dyrektora DWO.	K-1
Dyrektor/Z-ca Dyrektora DWO	Zatwierdzenie stwierdzenia poważnej nieprawidłowości lub podwójnego finansowania przez pracownika merytorycznego.	Podpisanie Karty stwierdzenia poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania. Wypełnienie karty następuje niezwłocznie po stwierdzeniu nieprawidłowości.	Zatwierdzenie wystąpienia poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania.	K-1
Pracownik Referatu Kontroli i Analiz	Rejestracja poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania	Dokonanie rejestracji poważnej nieprawidłowości przez pracownika Referatu Kontroli i Analiz. Rejestracja następuje niezwłocznie po otrzymaniu kopii zatwierdzonej Karty rozpatrywania i stwierdzania nieprawidłowości.	Wpisanie poważnej nieprawidłowości do rejestru – Informacja o poważnych nieprawidłowościach i o podwójnym finansowaniu	T-1
Pracownik Referatu Kontroli i Analiz	Kwartalne raportowanie o wystąpieniu/niewystąpieniu poważnych nieprawidłowości oraz podwójnego finansowania	Sporządzenie kwartalnego zestawienia poważnych nieprawidłowości oraz podwójnego finansowania bądź informacji o braku wystąpienia poważnych nieprawidłowości oraz podwójnego finansowania w terminie 1 miesiąca po zakończeniu kwartału.	Sporządzenie kwartalnego zestawienia – Informacji o poważnych nieprawidłowościach i o podwójnym finansowaniu lub informacji o braku wystąpienia poważnych nieprawidłowości oraz podwójnego finansowania. Przekazanie zestawienia/informacji do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.	T-1

6. Załączniki

1	2	3
Symbol dokumentu	Nazwa	Opis dokumentu
K-1	Karta rozpatrywania i stwierdzania poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania	Karta sporządzana przez pracownika merytorycznego stwierdzającego poważną nieprawidłowość – zawierająca opis sprawy i klasyfikację poważnej nieprawidłowości
T-1	Informacja o poważnych nieprawidłowościach i podwójnym finansowaniu	Załącznik nr 4 do Wytocznej

Rzeczpospolita
Polska

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

K-1

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności

KARTA ROZPATRYWANIA I STWIERDZANIA POWAŻNEJ NIEPRAWIDŁOWOŚCI/ PODWÓJNEGO FINANSOWANIA

Podmiot wdrażający/komórka
organizacyjna

.....

.....

Nazwa Wnioskodawcy/
Ostatecznego odbiorcy wsparcia

.....

.....

Tytuł projektu (z CST)

.....

.....

Numer projektu (z CST)

.....

Numer kamienia milowego/
wskaźnika

.....

		Wstawić „X” we właściwym kwadracie			
		Weryfikujący		Sprawdzający	
		TAK	NIE	TAK	NIE
1.	Czy w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego potwierdzono wystąpienie poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania?				
2.	Czy poważna nieprawidłowość została zgłoszona do organów ścigania?				
3.	Opis sprawy: <i>Opis sprawy wypełnia się w każdym przypadku, niezależnie od wyniku postępowania wyjaśniającego (niezależnie od wyników zawartych w pkt 1 Karty).</i> <i>Syntetycznie opisać cały proces. Należy tutaj zawrzeć m.in. opis:</i> <i>Typ wykrytego naruszenia: poważna nieprawidłowość (nadużycie finansowe/korupcja/konflikt interesów),</i> <i>Instytucja, która wykryła poważną nieprawidłowość, podwójne finansowanie/zgłaszająca poważną nieprawidłowość, podwójne finansowanie,</i> <i>Sposób pozyskania informacji o wystąpieniu poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania - źródła zewnętrzne (np. sygnaliści, organy ścigania), przeprowadzone kontrole;</i> <i>Rodzaj stwierdzonej poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania,</i> <i>Opis poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania,</i> <i>Czy podjęto działania naprawcze (tak/nie); opis podjętych, w trakcie realizacji lub planowanych działań naprawczych; czy zakończono działania naprawcze (tak/nie);</i> <i>Czy poważna nieprawidłowość/podwójne finansowanie zostało stwierdzone przed czy po wysłaniu WoP do KE?</i> <i>W opisie zawsze należy podać uzasadnienie podjętej decyzji.</i>				
4.	Kwota poważnej nieprawidłowości/ podwójnego finansowania w PLN:, w tym środki krajowe: ; środki unijne). Kwota poważnej nieprawidłowości/ podwójnego finansowania w EUR:, w tym środki krajowe: ; środki unijne). Wartość projektu w PLN:				
Zweryfikował					
Imię i nazwisko osoby weryfikującej					
Data i podpis					
Sprawdził					
Imię i nazwisko osoby sprawdzającej					
Data i podpis					
Zatwierdził					
Imię i nazwisko osoby zatwierdzającej					
Data i podpis					

[illegible]